

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 1
ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Για τον Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό Προσχεδίων με θέμα:

“Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης.”

A/ A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	5 ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ	5 ΤΕΥΧΗ	CD	ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ	ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΑΠΟΣΦΡΑΠΙΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
01	XY 25475685	✓	✓	✓	✓	✓	Κείμενο δημοσίευσης εκτός φακέλου
02	AB 48621326	✓	✓	✓	✓	OXI	
03	DM 19079659	✓	✓	✓	✓	✓	
04	AN 11066011	✓	✓	✓	✓	OXI	6 ΤΕΥΧΗ Κείμενο δημοσίευσης εκτός φακέλου
05	AA 19911992	✓	✓	✓	✓	✓	
06	OL 07214009	✓	✓	✓	✓	✓	
07	AZ 16121701	✓	✓	✓	✓	OXI	
08	MP 20190308	✓	✓	✓	✓	OXI	
09	RW 76845132	✓	✓	✓	✓	✓	
10	AN 18032018	✓	✓	✓	✓	✓	
11	FZ 21738935	✓	✓	✓	✓	OXI	
12	LN 19581959	✓	✓	✓	✓	✓	
13	SM 97912152	✓	✓	✓	✓	✓	
14	DM 16181926	✓	✓	✓	✓	✓	Συμμετοχή σε ρολό αντί πινακίδων
15	ML 13230329	✓	✓	✓	✓	✓	
16	PK 23013377	✓	✓	✓	✓	✓	
17	LA 41388314	✓	✓	✓	✓	OXI	
18	SV 12001200	✓	✓	✓	✓	✓	
19	NS 22151129	✓	✓	✓	✓	OXI	
20	BT 20052009	✓	✓	✓	✓	✓	
21	NT 18070219	✓	✓	✓	✓	✓	
22	AN 19914143	✓	✓	✓	✓	✓	Κωδικός με ελληνικούς χαρακτήρες
23	AA 09238473	✓	✓	✓	✓	✓	
24	TM 08031112	✓	✓	✓	✓	✓	
25	YA 29113166	✓	✓	✓	✓	✓	
26	FA 05032011	✓	✓	✓	✓	✓	
27	AZ 12341234	✓	✓	✓	✓	OXI	
28	SL 00000001	✓	✓	✓	✓	OXI	
29	IA 19742009	✓	✓	✓	✓	OXI	
30	LU 15697842	✓	✓	✓	✓	✓	
31	KL 11318290	✓	✓	✓	✓	✓	
32	AE 21323131	✓	✓	✓	✓	✓	
33	SP 20002000	✓	✓	✓	✓	✓	
34	OE 18311012	✓	✓	✓	✓	✓	
35	SL 01300305	✓	✓	✓	✓	✓	
36	WW 33350219	✓	✓	✓	✓	✓	
37	IP 50505500	✓	✓	✓	✓	OXI	
38	MS 50100501	✓	✓	✓	✓	✓	
39	KK 56152000	✓	✓	✓	✓	✓	Ελλειψη ελληνικής-αγγλικής περιληψης
40	AB 89948894	✓	✓	✓	✓	✓	
41	NX 54491272	✓	✓	✓	✓	✓	
42	EA 00010219	✓	✓	✓	✓	✓	Εκπρόσθεσμο 21.02.2019
43	FC 71713755						Εκπρόσθεσμο 22.02.2019
44	AA 18110120						

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 2

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Για τον Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό Προσχεδίων με θέμα:

“Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης”

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΓΙΑ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ:

Η Επιτροπή, προς διευκόλυνσή της, αρίθμησε επί πλέον με ένα νέο αριθμό τις μελέτες σύμφωνα με την σειρά αποσφράγισής τους.

- 1) XY 25475685
- 2) AB 48621326
- 3) DM 19079659
- 4) AN 11066011
- 5) AA 19911992
- 6) OL 07214009
- 7) AZ 16121701
- 8) MP 20190308
- 9) RW 76845132
- 10) AN 18032018
- 11) FZ 21738935
- 12) LN 19581959
- 13) SM 97912152
- 14) DM 16181926
- 15) ML 13230329
- 16) PK 23013377
- 17) LA 41388314
- 18) SV 12001200
- 19) NS 22151129
- 20) BT 20052009
- 21) NT 18070219
- 22) AN 19914143
- 23) ΑΑ 09238473
- 24) TM 08031112
- 25) YA 29113166
- 26) FA 05032011
- 27) AZ 12341234
- 28) SL 00000001
- 29) IA 19742009
- 30) LU 15697842
- 31) KL 11318290
- 32) AE 21323131
- 33) SP 20002000
- 34) OE 18311012
- 35) SL 01300305
- 36) WW 33350219
- 37) IP 50505500
- 38) MS 50100501
- 39) KK 5615200
- 40) AB 89948894
- 41) NX 54491272
- 42) EA 00010219

01. XY 25475685

Η διάσπαση του νέου κτηρίου σε μικρότερα τμήματα δεν αποδίδει στο σύνολο μία σαφή ταυτότητα και δεν εκφράζει μία ισχυρή ιδέα για τον χαρακτήρα του ΝΑΜΣ. Το διατηρητέο κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ, ενώ αναδεικνύεται στην πρόταση σύμφωνα με την προκήρυξη, δεν συσχετίζεται με το νέο κτίριο. Καλή η κορύφωση της αφηγηματικής διαδικασίας στην Ενότητα 3, την Λακεδαιμονίων Πολιτεία. Δίνεται ιδιαίτερο βάρος στην σπειροειδή ανάπτυξη της διαδρομής μέσω των θεματικών ενοτήτων, όμως συνολικά η μουσειογραφική προσέγγιση δεν έχει την επιθυμητή ευελιξία και επεκτασιμότητα, λόγω των δεσμευτικών κινήσεων. Καλή διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου και εισόδου στο μουσείο.

02. AB 48621326

Η πρόθεση αντιμετώπισης του διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ΧΥΜΟΦΙΞ με σεβασμό γίνεται πρόδηλη και αποτιμάται ως σχετικά επιτυχής, όπως και η οργάνωση σαφώς διακριτών λειτουργικών ζωνών, όπως απεικονίζονται στην πρόταση. Η συνολική σύνθεση εμφανίζεται ωστόσο σε σχετικά μεγάλο βαθμό ως παράθεση τεσσάρων κτηριακών όγκων: του διατηρούμενου φέροντα οργανισμού του διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ως στέγης καλλιτεχνικής εγκατάστασης, του στεγάστρου ψηφιδωτών (εμπνευσμένου, όπως δηλώνεται, από το ρωμαϊκό *impluvium*), του διατηρητέου και της προσθήκης. Τα εκφραστικά εικαστικά μέσα της επεξεργασίας της πρότασης είναι ελλιπή προδιαθέτοντας για ενδεχόμενο ανάλογα ελλιπούς δυνατότητας επίτευξης ολοκλήρωσης της μελέτης. Η προσθήκη δεν εκφράζει με συνέπεια την διατυπωμένη πρόθεση των μελετητών να της προσδώσουν χαρακτηριστικά 'που να αποδίδουν ως απόχρο το μεγαλείο της αρχαίας Σπάρτης' (χωρίς να θεωρείται η ίδια αυτή πρόθεση και ως απαραίτητη συνθήκη για κάθε εύστοχη προσέγγιση επίλυσης). Η πρόταση επιλεγμένων καλλιτεχνικών εγκαταστάσεων ως κύριων στοιχείων άρθρωσης της χωρικής εμπειρίας, πέραν των ζητουμένων, αφήνουν ερωτήματα ως προς τη σκοπιμότητά και τη σχέση τους με το θέμα του διαγωνισμού.

03. DM 19079659

Από την πρώτη ματιά γίνεται εμφανής η πρόθεση των μελετητών να απαντήσουν στο ζητούμενο της προκήρυξης, η πρόταση να επιτυγχάνει βιοκλιματικά χαρακτηριστικά και καλή ενεργειακή απόδοση. Η εσωστρέφεια ωστόσο του κτηρίου της προσθήκης, εκφρασμένη με κλειστές από εδάφους επιφάνειες στιβαρών λιθοδομών επιμέρους μικρότερων κτηριακών όγκων παραπέμπει σε ξένες προς το μουσειακό χαρακτήρα τυπολογίες, ειδικότερα μη συνδιαλεγόμενες με το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ, αν και χωροθετούμενες στην αδιαμεσολάβητη συνέχειά του, χαρακτηριζόμενη με ευστοχία στο κείμενο των διαγωνιζομένων και ως 'προσκόλληση'. Τα ψηφιδωτά εκτίθενται απροστάτευτα. Η υπαίθρια κυκλοφορία πεζών δημιουργεί ερωτηματικά, ενώ το σκάμμα ανάδειξης των *in situ* αρχαιοτήτων έχει αξιοποιήσιμη προσέγγιση.

04. AN 11066011

Μελέτη συνεπής στους όρους της προκήρυξης. Καλά επεξεργασμένη πρόταση με αρκετά καλή επιμέλεια στα κτηριολογικά χαρακτηριστικά και την οργάνωση της εσωτερικής κυκλοφορίας. Προσπάθεια ανάπτυξης του νέου κτηρίου σε συνέχεια-αντίστιχη με το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ και ανάδειξης του διατηρητέου ως διακριτά ενσωματωμένου κτηριακού

τμήματος μιας αρθρωμένης συνολικής σύνθεσης. Ενδιαφέρουσα χειρονομία έντασης με την διαγώνια διάσχιση από υδάτινο στοιχείο, το οποίο όμως δεν συσχετίζεται με την οργάνωση και τις κινήσεις στο μουσείο και είναι εξαιρετικά δυναμική, ώστε να παραμένει αναφοριούτων και συνθετικά ανολοκλήρωτη. Καλή μουσειογραφική προσέγγιση με συνεχή ροϊκή ανάπτυξη των θεματικών ενοτήτων. Σαφής διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.

05. AA 19911992

Συνεπής προσπάθεια αποκατάστασης συνομιλίας μεταξύ διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ΧΥΜΟΦΙΞ και προσθήκης δια των γενναιόδωρων οριζοντίων χαράξεων, όπως και μεταξύ κτηριακού όγκου και εδάφους - περιβάλλοντα χώρου δια των στοών στην περίμετρο του ισογείου. Οι αρχιτεκτονικοί χειρισμοί γίνονται με λεπτότητα και προσοχή, με τρόπο που η πρόταση να διακρίνεται από λιτότητα και σεμνότητα στη διαχείριση της συνολικής σύνθεσης. Ωστόσο η συναρμογή του διατηρητέου κτηρίου με την προσθήκη διατηρεί στο επίπεδο του ισογείου, και παρά την επιτυχή στροφή ως προς τον κάναβο σχεδιασμού, στοιχεία επιβεβλημένης συρραφής. Η εντύπωση εντείνεται από τον γειτονικό κόμβο ελεύθερης κάτοψης της εισόδου, ευρισκόμενο στο κέντρο της προσθήκης και παράπλευρα στην ως άνω συναρμογή, αντί να την παραλαμβάνει, με προβλήματα ως εκ τούτου στην οργάνωση του εσωτερικού χώρου, τα οποία δεν δικαιώνουν οι αλληλοδιεισδύσεις των χαράξεων.

06. OL 07214009

Οι μελετητές θέτουν στο κείμενο της έκθεσης εύστοχα διατυπωμένα ερωτήματα προς απάντηση δια της κατατεθειμένης πρότασης. Η 'ζεύξη της διαφορετικότητας' κρίνεται ως πρόθεση θετικά, αλλά δεν επιτυγχάνει να εκφραστεί πειστικά στην επίλυση ούτε ως 'συγκρατημένα επιθετική θωράκιση' του τιμαλφούς περιεχομένου (προς ανατολάς) με μια όψη βασιζόμενη σε μορφές ξένες ως προς την σπαρτιατική ασπίδα που περιγράφεται ως έμπνευση – αφετηρία, ούτε ως 'ανάλαφρη και διάφανη' εξωστρέφεια δια της μίμησης του ανάγλυφου των ορεινών όγκων του Ταΰγετου στο κάθετο πέτασμα ηλιοπροστασίας (προς δυσμάς). Η συνολική σύνθεση τελικά διαρρηγνύεται στην συγκεκριμένη κτηριακή κλίμακα σε σχετικά ασύνδετα κτηριακά μέλη. Οι πολύ εκτεταμένες επιφάνειες μετάλλου (στην περίπτωση της ανατολικής όψης σε απόχρωση μάλιστα σκούρας οξείδωσης) στο περίβλημα προβληματίζει σε σχέση με την ανάπτυξη θερμοκρασίας, τις αντανακλάσεις και την δυνατότητα συστηματικής συντήρησης. Ατυχής κρίνεται η επιλογή παρουσίασης υπερβολικών ως προς την ιστορική τους αναφορά τρισδιάστατων εικόνων. Δημιουργία υπογείου σε βάθος - 4.50, στη μη επιτρεπόμενη ζώνη Α, αντίθετα προς με τις προδιαγραφές της προκήρυξης

07. AZ 16121701

Σαφής μορφολόγηση και τοποθέτηση του νέου κτηρίου ως ορθογώνιου υπερκείμενου στερεού. Η οριακή σχέση-σύνδεση με το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ δεν κρίνεται επιτυχής. Το καθαρό περίγραμμα του κελύφους επιτρέπει ευελιξία και πλήθος διαφορετικών εκδοχών οργάνωσης της μουσειογραφικής ανάπτυξης. Αρκετές από τις παραλλαγές της μουσειογραφικής οργάνωσης κάνουν συχνά υπερβολική χρήση καμπύλων στοιχείων, που ενδέχεται να μην ανταποκρίνονται στα εκθέματα. Ο μεταλλικός φορέας επιτρέπει την ευελιξία και την επεκτασιμότητα. Νέο ενιαίο ορθογώνιο παραλληλεπίπεδο, ανεπιτυχώς συναρμοσμένο στο διατηρητέο. Αξιοπρεπής πρόταση η οποία δεν αναδεικνύεται ως σημαντικό τοπόσημο.

08. MP 20190308

Πρόκειται για μια πρόταση που συγκροτείται πάνω σε δύο κάθετα τεμνόμενους άξονες, δημιουργώντας αντίστοιχα τέσσερις ενότητες, καλή ογκοπλασία και χαρακτηριστική ταυτότητα. Η τετραμερής αυτή διάταξη του μουσείου, ενσωματώνει το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ, ως αρθρωτό μέρος της συνολικής σύνθεσης με διακριτό και εμφανή ρόλο, συντασσόμενη με τους όρους της προκήρυξης. Η οργάνωση αυτή, επιτυγχάνει ενδιαφέρουσες εσωτερικές οπτικές και δυνατότητες πρόσβασης από όλες τις πλευρές του οικοπέδου, με αποτέλεσμα την δημιουργία ενός συνδετικού χώρου και τον άμεσο αντιληπτικό διαχωρισμό των λειτουργιών. Προτείνεται ένας άξονας BN, ως εσωτερικός δρόμος, που διατάσσεται με απλότητα και καθαρότητα. Οι κεκλιμένες πλευρές της BA πλευράς του συγκροτήματος συσχετίζονται με το χώρο στάθμευσης, δημιουργώντας διαλογικές σχέσεις. Η αξονική σχέση ΑΔ, παρουσιάζει αδυναμίες στο Δ τμήμα προς την Εθνική οδό, με αναστρέψιμο όμως ρόλο. Ικανοποιητική η ευελιξία της κύριας αίθουσας, σε επαφή με τον αρχαιολογικό χώρο, καθώς και η πειθαρχία της πρότασης στις δεσμεύσεις των ζωνών A, Δ2. Η επεξεργασία των όψεων δημιούργησε ερωτήματα, κρινόμενη ως σχετικά απλοϊκή. Καλή η τοποθέτηση των ψηφιδωτών και ο συσχετισμός των εκθεμάτων με την αρθρωτή οργάνωση του κτηρίου. Επιμελημένα βιοκλιματικά χαρακτηριστικά.

09. RW 76845132

Εξαιρετική και μοναδική μεταξύ των συμμετοχών σύλληψη του Νέου Μουσείου, που αγκαλιάζει με ευαισθησία τους αρχαιολογικούς χώρους και αναδεικνύει ταυτόχρονα το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ. Η ανύψωση κύριων κτηριακών όγκων σε πιλοτή υπεράνω του εδάφους (επίλυση που μελετήθηκε σε μακέτα εργασίας και απέδωσε εμφανείς καρπούς), επιτρέπει την οπτική συνέχεια και τον περίπτωτο μεταξύ υπαίθριων και στεγασμένων περιοχών βορειοδυτικά, καθώς και την απρόσκοπτη δυνατότητα μελλοντικών εκσκαφών στην περιοχή Δ2. Πολύ καλή σχέση κτηριακού συνόλου με τον χώρο και το τοπίο, ευκρινής κεντρική ιδέα, αναγνωρίσιμη ταυτότητα. Ενδιαφέρουσα και αξιοποιήσιμη η δυνατότητα αντίστροφων 'δρομολογίων' επίσκεψης. Σχετικά διασπασμένη, άρα με μικρότερο βαθμό ευελιξίας η αλληλουχία των εκθεσιακών ενοτήτων, χαρακτηριστικό σχετικά αλληλοαποκλειόμενο με τα ευεργετήματα της κεντρικής ιδέας, αλλά και μερικώς αναιρούμενο από τις δυνατότητες παράκαμψης και αντίστροφης πορείας. Πολυμορφία στα όρια της φλυαρίας στην επεξεργασία των όψεων. Ενδιαφέρουσα πέμπτη όψη. Δημιουργία υπογείου με χώρους απαραίτητους από το κτηριολογικό πρόγραμμα, στη μη επιτρεπόμενη ζώνη Α, όπου θα διενεργηθούν ανασκαφές (σε βάθος -2,00 NA και -3,00 BA προ δαπέδων – υποβάσεων, όπου θα διενεργηθούν μελλοντικές ανασκαφές), αντίθετα προς με τις προδιαγραφές της προκήρυξης, η οποία δεν επιτρέπει την πρόοδό της σε φάση αξιολόγησης προς πιθανή εξαγορά ή βράβευση.

10. AN 18032018

Η πρόταση συστήνει ένα είδος 'βιομηχανικού' μουσείου με ήπιο συμβολισμό. Αποτελεί έναν ενιαίο όγκο, ενσωματώνοντας και συνενώνοντας το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ με το νέο, ως γραμμική προσθετική ακολουθία του. Η μελέτη εμφανίζει αρετές ως προς την οργάνωση του χώρου χειριζόμενη την επέκταση του καννάβου του διατηρητέου κτηρίου, ως

καθολικό υπόβαθρο ανάπτυξης και διασύνδεσης παλαιού-νέου και την εν γένει ευαισθησία τοπιακής διαχείρισής του με την αναπαραγωγή της αγροτικής γης και το αρχαιολογικό πεδίο ανασκαφών ως ένα εν εξελίξει τοπίο. Η απότμηση του συνολικού όγκου είναι δικαιολογημένη ως προς την προσπάθεια συσχετισμού των αρχαίων χαράξεων. Διαχειρίζεται ώριμα τη γνώση των κατασκευαστικών λεπτομερειών που υποστηρίζουν ένα τέτοιο έργο, χωρίς όμως να θέτει έναν ευρύτερο προβληματισμό για το χαρακτήρα του και τον τρόπο ένταξής του, τόσο στο ευρύτερο τόπο όσο και ως τελικό αποτέλεσμα σχέσης παλαιού-νέου. Η μελέτη εστίασε περισσότερο στη μορφολογία της στέγης και στο δομικό της σύστημα αγνοώντας την μεγάλη κλίμακα της πρότασης. Προβλημάτισε ότι ενώ στέκεται με επιτυχία η σύνδεση με το διατηρητέο κτήριο, ως οριζόντια επέκταση της β' στάθμης, η θολωτή στέγαση κυριαρχεί, σε μια γραμμική βιομηχανική βάση, παράγοντας διαφορετικές αρχιτεκτονικές γραφές, σε έναν ενιαίο όγκο, αποδίδοντας μνημειακότητα. Η αντίληψη ενός μεγάλου εσωτερικού με ευελιξία δεν έπεισε ως προς το χαρακτήρα του ΝΑΜΣ. Δεν διανοίγεται στο περιβάλλον παρά μόνον ως οπτικές φυγές του εσωτερικού, ενώ προκαλεί σύγχυση τι κυριαρχεί ως μουσειολογική αφήγηση, το έκθεμα ή το τοπίο. Δεν τεκμαίρεται επίσης η καταγωγή των θολωτών κατασκευών στη συνολική σύνθεση, και η νοηματική ταυτότητα ενός αρχαιολογικού μουσείου, ως βιομηχανική εκδοχή του.

11. FZ 21738935

Αποτελεί μια ορθολογική πρόταση που συντάσσεται με τις απαιτήσεις του προγράμματος. Σέβεται τις ζώνες Δ, Α, αφήνοντας αυτές ανέπαφες. Επιμερίζει το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ με το ΝΑΜΣ μέσω ενός αστικού περάσματος, χειρονομία που κρίνεται θετικά. Πλησιάζει το νέο αλλά δεν το ακουμπά και βρίσκεται σε διακριτική θέση πίσω από το υφιστάμενο. Ανταποκρίνεται με απλό και ευέλικτο τρόπο στις απαιτήσεις της μουσειολογικής προμελέτης. Παρουσιάζει όμως αδυναμία στον τρόπο δημιουργίας του γενικού σχήματος με την απόκλιση, στον τρόπο διαχείρισης των όψεων καθώς και σε μια αμηχανία αναγνώρισης ενός σαφούς λεξιλογίου που να προβάλλει με την ταυτότητα του ΝΑΜΣ. Η πρόταση δεν αντιμετωπίζει τον περιβάλλοντα χώρο καθώς δεν διανοίγεται προς αυτόν ούτε δημιουργεί συσχετισμούς. Αποτελεί μια πρόταση συγκρατημένη όπου οι δεσμεύσεις του προγράμματος στάθηκαν ισχυρότερες από τις προθέσεις των μελετητών.

12. LN 19581959

Ενδιαφέρουσα η προσέγγιση ανάγνωσης ενός πλαισίου αναφοράς, που να συνιστά μια βάση δεδομένων ανάπτυξης του θέματος. Η προσέγγιση του θέματος ως 'μη-κτήριο' καθώς και η χωρική έμφαση ενός χώρου-ασπίδας δεν συντονίζονται με ένα σκεπτικό που να απαντά στον ευαίσθητο τόπο και τοπίο της Σπάρτης. Η πρόθεση μεταφοράς στοιχείων της ιστορίας και ανάγνωσης του ευρύτερου πλαισίου ως βάση δεδομένων ανάπτυξης της θεματικής δεν κρίνεται επιτυχής, ως προς την κλίμακα της πρότασης και τον χαρακτήρα ενσωμάτωσης με το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ. Παρουσιάζονται διαφορετικές γραφές ως προς τον τρόπο συσχετισμού και ένταξης με το διατηρητέο, δημιουργώντας ετερογενείς συσχετισμούς μεγάλης κλίμακας. Το πλαίσιο Ιστορία – Πόλη – Διατηρητέο – Μουσείο δεν βρίσκουν μια μεθοδολογία εμβάθυνσης, αλλά ένα μορφικό πλαίσιο. Υπερβολικές μορφολογικές επιλογές, συνθετικοί χειρισμοί και γραφιστικές επιλογές, με πολλαπλά λεξιλόγια, που δημιουργούν αντιληπτική σύγχυση, με αποτέλεσμα μια μνημειακή και αυτοαναφορική αρχιτεκτονική

πρόταση, που δεν συνδέεται με την ταυτότητα του τόπου. Προβληματική η τοποθέτηση κτιριακής μάζας εντός της ζώνης Δ, πράξη μη αναστρέψιμη και αντίθετη προς το πνεύμα της προκήρυξης.

13. SM 97912152

Σαφής διαφοροποίηση και ήπια σύνδεση κτηρίου Νέου Μουσείου με το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ. Καλή σχέση με υπαίθριο χώρο. Πολύ θετική κρίνεται η δημιουργία στοών που περιβάλλουν τα κτήρια δημιουργώντας ενδιάμεσες σκιασμένες περιοχές κίνησης ανάμεσα σε αυτά και τους υπαίθριους χώρους. Η συνολική διαμόρφωση της πρότασης - παρά την ευπρόσδεκτη λιτότητα και δωρικότητά της - κρίνεται χωρίς ιδιαίτερη δύναμη αρχιτεκτονικής χειρονομίας, η οποία θα προσέδιδε αναφορά στο σήμερα και αναγνωσιμότητα της πρότασης για ένα «Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης». Το δώμα επισκέψιμο, αλλά χωρίς επεξεργασία. Σαφής οργάνωση του εσωτερικού χώρου για την ανάπτυξη της μουσειογραφικής προσέγγισης. Χωρίς ιδιαίτερη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

14. DM 16181926

Η σύλληψη του Νέου κτηρίου προκύπτει από την ενδιαφέρουσα ιδέα σύνθεσης της τυπολογίας του Θεάτρου και του Μουσείου. Η υλοποίηση της όμως αφορά πρωτίστως μία περιπλάνηση στο δώμα με οπτικές μόνο προς το περιβάλλον τοπίο, χωρίς οργανική διασύνδεση με την οργάνωση και το εσωτερικό του μουσείου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η ευπρόσδεκτα ροϊκή, αλλά όμως αυστηρά καθορισμένη, ανάπτυξη της μουσειογραφικής προσέγγισης, δεν αξιοποιείται με την αποκομμένη εξωτερική πορεία προς το δώμα και δεν υλοποιείται πραγματικά το εννοιολογικό σχήμα θεάτρου-μουσείου. Η κλίμακα της εκδοχής του υπερκείμενου του εδάφους κτηρίου κρίνεται υπερβολική. Η σύνδεση του Νέου Μουσείου με το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ, με την παράταξη κτιριακών όγκων με μικρές διαφοροποιήσεις υψών, κρίνεται αδύναμη. Ενδιαφέρουσα η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου με επιμερισμό περιοχών με διαφορετικό χαρακτήρα.

15. ML 13230329

Αποτελεί μια περίκλειστη πρόταση που ενσωματώνει τα αρχαία ίχνη ως κυρίαρχο εσωτερικό. Πέριξ αυτών των ευρημάτων αναπτύσσεται ένα σύστημα διπλών στοών στις οποίες αρθρώνονται σχηματισμοί με έντονο φορμαλισμό, ο οποίος και δεν κρίθηκε επιτυχής. Η τοποθέτηση κτιριακής μάζας έμπροσθεν του διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ΧΥΜΟΦΙΞ και εντός της ζώνης Δ, κρίθηκε μη επιτυχής. Ανεπαρκής οργάνωση διαφορετικού σχήματος αιθουσών, με προβληματικές διπλές κινήσεις προς και από αυτές. Η ένταξη του διατηρητέου κτηρίου με τον τρόπο που επιδιώκεται, δεν πείθει ως προς την ανάδειξη του σύμφωνα με τις προδιαγραφές. Η συνολική επένδυση με ενιαίο υλικό, ως μια καθολική μονολιθικότητα, καθώς και η επένδυση των όψεων του διατηρητέου κτηρίου με το ίδιο υλικό, κρίνονται μάλλον άστοχες, ενώ η εν γένει ταυτότητα που διαπραγματεύεται παραπέμπει σε άλλου είδους κτιριακούς τύπους. Αναξιοποίητη σχέση του κτηρίου με το περιβάλλον. Κατασκευές στις μη επιτρεπόμενες ζώνες Α, Δ, Δ2, καθώς και μπροστά από το διατηρητέο κτήριο, αντίθετα προς με τις προδιαγραφές της προκήρυξης. Ακατάλληλη η παρουσίαση των σχεδίων σε ελεύθερα φύλλα.

16. PK 23013377

Πρόταση με σεμνότητα, συνέπεια παρουσίας και χαρακτηριστική ταυτότητα κτηριολογικού τύπου. Το κτήριο του Νέου Μουσείου λειτουργεί συμπληρωματικά προς το υφιστάμενο κτήριο. Χωρίς να το ανταγωνίζεται συνδέεται αβίαστα με ήπιες χειρονομίες με τα επίπεδα των υψών. Η είσοδος από την διατηρητέα όψη, την ενεργοποιεί ουσιαστικά, ως μέλους του νέου κτηριακού συγκροτήματος, ισχυροποιεί την παρουσία του κατακόρυφου πρίσματος του πύργου και αναδεικνύει ουσιαστικά το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ, όμως αντιβαίνει σχετικά στην αυστηρή διατήρηση της νότιας όψης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της προκήρυξης. Καλή και σαφής οργάνωση του εσωτερικού χώρου και της μουσειογραφικής προσέγγισης καθώς και της ευαίσθητης και υποβλητικής αίσθησης του φωτισμού των αιθουσών και των εκθεμάτων. Σχετικά αντιφατική η εξωτερική με την εσωτερική αίσθηση ταυτότητας κτηρίου. Επεξεργασμένο δώμα. Καλή βιοκλιματική μελέτη. Λιτή διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου. Δημιουργία υπογείου στη μη επιτρεπόμενη ζώνη Α (σε βάθος -3.60), αντίθετα προς με τις προδιαγραφές της προκήρυξης, η οποία δεν επιτρέπει την πρόσοδο της σε φάση αξιολόγησης προς πιθανή εξαγορά ή βράβευση.

17. LA 41388314

Ενδιαφέρουσα η ιδέα ενός κλειστού στη θέα κτηρίου, με σαφή εσωστρεφή προσανατολισμό, που οριοθετεί τον ιστορικό χρόνο σε σχέση με το σήμερα. Υποτονίζεται ο αρχαίος δρόμος, ταυτοποιούμενος με τα νέα 'αρχαιολογικά' μονοπάτια. Το νέο κτίσμα αναπτύσσεται στο όριο της Εθνικής Οδού, γεγονός που του αφαιρεί από την διακριτότητα. Οι καμπύλες δεν δικαιώνουν την απόλυτη γεωμετρικότητα της σύνθεσης και δεν λειτουργούν ισόρροπα ως εντάσεις, αναπτυσσόμενες στο περιθώριο της σύνθεσης. Η επιλογή της κλειστής αυλής ως άρθρωση καθιστά το όλο κτίριο σχετικά «μονολιθικό» και δεν επιτρέπει την ανάδειξη του υπάρχοντος σε σχέση με το νέο. Η εσωτερική αυλή αναζητά χαρακτήρα μεταξύ φυσικού τοπίου (ελαιόδενδρα) και εκθεσιακού χώρου, δίχως διακριτή ταυτότητα. Η προσθήκη του ψηλού όγκου του διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ΧΥΜΟΦΙΞ δεν δικαιώνει την αρχιτεκτονική λογική κι αμφισβητείται η συμμόρφωσή της με τους περιορισμούς του ΥΠ.ΠΟ. Η κατασκευή υπογείου στο διατηρητέο κτίριο αυξάνει υπερβολικά τον προϋπολογισμό, δίχως ορατό ουσιαστικό όφελος. Δημιουργία πλατείας σε συνέχεια της περιοχής των αρχαιολογικών ευρημάτων δυτικά. Δημιουργία υπογείου στη μη επιτρεπόμενη ζώνη Α, αντίθετα προς με τις προδιαγραφές της προκήρυξης.

18. SV 12001200

Η αποκόλληση της προσθήκης από το διατηρητέο βιομηχανικό κτήριο ΧΥΜΟΦΙΞ είναι επιτυχής, όπως και η λιτότητα του νέου κτηρίου, το οποίο παραμένει όμως σχετικά ανεπεξέργαστο. Προβληματική θεωρείται η τοποθέτηση ψηφιδωτών στο όριο της Εθνικής οδού. Η μεταφορά στο εσωτερικό του μουσείου ως 'μεταλλείου' δεν ικανοποιεί. Ο περιβάλλοντος χώρος έχει μικρό βαθμό επεξεργασίας και η συγκεκριμένη στην πρόταση χρήση υδάτινου στοιχείου εγείρει ερωτήματα. Προβληματική η είσοδος από την Εθνική οδό.

19. NS 22151129

Σύνθεση βασισμένη σε δύο κάθετους μεταξύ τους άξονες, ο ένας από την Εθνική οδό (είσοδο προς την έξοδο στις ανασκαφές και το χώρο ψηφιδωτών), κι ο άλλος σε επέκταση του συνολικού πλάτους του ψηλού κτηριακού όγκου του διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου. Ο

άξονας της κυρίας εισόδου αναδεικνύει σχετικά το διατηρητέο βιομηχανικό κτίριο ΧΥΜΟΦΙΞ, λειτουργώντας ως 'κόμβος', αλλά ο δεύτερος δεν βρίσκει σαφή ανταπόκριση στην υπόλοιπη σύνθεση και στη λειτουργία του κτιρίου. Η θέση της κυρίας εισόδου επί της Εθνικής οδού δεν είναι η καλύτερη σε σχέση με το κυκλοφοριακό (απαιτούμενοι κόμβοι, θέσεις στάσης κλπ.). Καλή πάντως η αναφορά της όψης του νέου κτιρίου προς την Εθνική οδό σε σχέση με το αρχαίο φρούριο. Ο κυρίως εκθεσιακός χώρος είναι πολύ συμπαγής και μονολιθικός, δημιουργώντας αμήχανες και στενές πτορείες. Τα κεκλιμένα στοιχεία των όγκων δεν δικαιώνονται από την υπόλοιπη γεωμετρική σύνθεση, ούτε λειτουργούν ως στοιχεία έντασης - διαμόρφωσης φυσιογνωμίας. Το καμπύλο στοιχείο στην οροφή του νέου κτιρίου ξενίζει καθώς εκ της θέσεώς του δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει ως αντιληπτικός πόλος. Ο χώρος των ψηφιδωτών είναι σχετικά πομπώδης κι ογκοπλαστικά αλλότριος. Η κατασκευή υπογείου στο υφιστάμενο κτίριο αυξάνει υπερβολικά τον προϋπολογισμό, δίχως ορατό ουσιαστικό όφελος. Προσεγμένη βιοκλιματική προσέγγιση.

20. BT 20052009

Ενδιαφέρουσα η πρόταση της αναδιαμόρφωσης του κόμβου της Εθνικής οδού, η οποία πάντως δεν υποστηρίζει καθοριστικά την κύρια είσοδο του Μουσείου. Η προσθήκη του κτιριακού όγκου της εισόδου αλλοιώνει τη διατηρητέα όψη του βιομηχανικού κτιρίου και βρίσκεται εκτός προδιαγραφών του ΥΠ.ΠΟ. Η ιδέα του αναχώματος με μη 'τεχνητά' υλικά (πέτρες, φυτά) είναι ενδιαφέρουσα, ανταποκρίνεται στους χώρους αποθηκών-εργαστηρίων και υποστηρίζει την ιδέα ενός 'μη κτιρίου'. Πομπώδης και υπερμηνειακή η μονολιθική κυλινδρική προσθήκη, καθώς και ο γενικότερος υπερσχεδιαμσός εφαρμογής του κυκλικού σχήματος στους όγκους και τις επιφάνειες των ελευθέρων χώρων. Το κυκλικό σχήμα δεν δικαιώνεται μουσειολογικά και δημιουργεί αμηχανίες, τόσο στο κυρίως κτήριο, όσο και στο χώρο των ψηφιδωτών. Δεν γίνεται κατανοητή η κατάργηση του ανοίγματος του διατηρητέου βιομηχανικού κτιρίου ΧΥΜΟΦΙΞ στην δυτική όψη, που καθιστούν τη διατηρητέα όψη σχετικά 'σκηνογραφική'. Δημιουργία υπογείου στη μη επιτρεπόμενη ζώνη Α, αντίθετα προς με τις προδιαγραφές της προκήρυξης.

21. NT 18070219

Ισχυρή και δυναμική πρόταση, με έντονα διακριτή την μονολιθική μορφή του νέου όγκου του μουσείου. Η δραματική υπερύψωση του κτηριακού όγκου υπεράνω του εδάφους, επιτρέπει την δημιουργία ενός ανοικτού δημόσιου περάσματος. Η πορεία εισόδου, κάτω από τον συμπαγή αιωρούμενο όγκο, και μέσα από τους αποθηκευτικούς χώρους (αν και εξιδανικευμένα -σε όφελος της παρουσίασης- απούλοποιημένους), και εν συνεχείᾳ της ανόδου προς τους εκθεσιακούς αποκαλύπτει την διαδικασία λειτουργίας του μουσείου και προσδίδει περαιτέρω ένταση στην εμπειρία της επίσκεψης. Έντονα χαρακτηριστική η ιδιαίτερη φυσιογνωμία των όψεων του νέου κτηριακού όγκου και ιδιαίτερα της βόρειας όψης. Το φιλοσοφικό-ιστορικό πλαίσιο του δυισμού στο οποίο εδράζεται η πρόταση, παράγει ένα μνημειακό συγκρότημα με ισχυρή παρουσία ως τοπόσημο, αλλά τείνει να υπερβάλλει εντάσσοντας όλες τις περί αυτό κατασκευές στις δικές του γεωμετρικές χαράξεις, υποτάσσοντας ακόμα και την γέφυρα του Ευρώτα σε συνέχεια του μεγάλου άξονα της εισόδου, αποφεύγοντας ουσιαστικά να διαλεχθεί με αυτές. Έτσι, η αντίθεση παλιού-νέου, οδηγεί στη σκόπιμη αντιμετώπιση του διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ως σύγχρονου ερειπίου, και ενέχει μία αποστασιοποιημένη διάθεση, η οποία δεν έχει εκφραστεί από τον αγωνοθέτη (η ενδιαφέρουσα αναφορά σε Φρούδικό κείμενο δημιουργεί ερωτήματα ως προς την επιτυχή μεταγραφή του). Καλή μουσειογραφική προσέγγιση. Μία σημαντική πρόταση που

αξίζει ιδιαίτερης μνείας, η οποία δεν μπορεί να προχωρήσει σε φάση αξιολόγησης προς πιθανή εξαγορά ή βράβευση, καθώς αντιβαίνει στην βασική προϋπόθεση της προκήρυξης περί ανάδειξης του διατηρητέου κτηρίου. Εκσκαφή σε βάθος -2,80μ προ υποβάσεων στην ΒΑ περιοχή.

22. AN 19914143

Στέρεα ισορροπημένη επίλυση που αποτολμά την ανάδειξη δύο απολύτως ιδιοπρόσωπων κτηριακών όγκων με βιομηχανικό κτηριακό ύφος, οι οποίοι οι ωστόσο από κοινού προάγονται σε υποβλητικό μουσειακό σύνολο. Επιτυχημένα επεξεργασμένες απέριττες όψεις, με εμφανή τον βιοκλιματικό χαρακτήρα. Ενδιαφέρουσα ευέλικτη μονόχωρη αίθουσα μόνιμων εκθέσεων, καθώς και σχέση εσωτερικού και εξωτερικού χώρου με ευχάριστη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου. Έμφαση στη μορφολογία αιχμηρών απολήξεων κτηριακών μελών (κέλυφος, ψευδοροφές, βιτρίνες εκθεμάτων) με σχετικά ωστόσο μορφολατρική αναφορά στην αρχαία κοινωνική οργάνωση (με άξονα το αξιόμαχο στράτευμα). Ατυχής η αντίστιχη των ως άνω μορφών με τις καμπύλες χαράξεις των εσωτερικών πετασμάτων. Μυσταγωγικά ενδιαφέρουσα, αλλά δυσλειτουργική η πρόσβαση ομάδων επισκεπτών μετά από μακρά πορεία και από την επιλεγμένα σημειακή και μοναδική θύρα πρόσβασης στις μόνιμες εκθέσεις. Αμφιλεγόμενα επιτυχής η επικαλούμενη αναίρεση της υλικότητας του μονολιθικού κτηριακού όγκου μέσω της επιλογής ανοιχτόχρωμης ανακλαστικής επιφάνειας, καθώς προκρίνεται αισθητηριακά η δια της ανάκλασης αναιρούμενη όραση και αγνοούνται οι λοιπές αισθήσεις (ανακλάται το ηλιακό φως και κατά συνέπεια κατά τη διάρκεια της ημέρας η θερμότητα).

23. 0052009

Ενδιαφέρουσα η πρόταση της 'επέκτασης' του διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ΧΥΜΟΦΙΞ, η οποία όμως δεν υποστηρίζεται επαρκώς στις όψεις. Γίνεται προσπάθεια διαφοροποίησης του νέου κτηρίου με τη χρήση καμπυλών στο ισόγειο και το δώμα, οι οποίες ωστόσο δεν συσχετίζονται μεταξύ τους, ώστε να πάρουν και 'δομικό ένδυμα'. Η προσπάθεια ταύτισης των τμημάτων της όψης με τα κινητά πετάσματα με τα διάφορα τοπόσημα (Ταῦγετος, Πάρνωνας, Ακρόπολη, Ιερό Αρτέμιδος) είναι μάλλον απυγέτης και δεν δικαιώνεται στο εσωτερικό του κτηρίου. Η ανάπτυξη των ψηφιδωτών είναι αρκετά απομακρυσμένη από το κτήριο. Η 'θεατρικότητα' της αρχικής πρόθεσης προδίδεται από όλες τις καμπυλόμορφες διαμορφώσεις στο κτίριο και τον περιβάλλοντα χώρο, οι οποίες μοιάζουν μάλλον τυχαίες κι όχι εντεταγμένες σε ένα ενιαίο μοτίβο. Δημιουργία υπογείου στη μη επιτρεπόμενη ζώνη Α (χωρίς σαφή ένδειξη-αναγραφή βάθους), αντίθετα προς με τις προδιαγραφές της προκήρυξης.

24. TM 08031112

Συνεπής με την προκήρυξη και καλών προθέσεων επίλυση του μουσείου με ενδιαφέρουσα κεντρική ιδέα και πολυώροφου ύψους κύριο εκθεσιακό χώρο. Σεβαστική ανάδειξη του διατηρητέου και σωστή χωροθέτηση μιας άνετης επιβλητικής εισόδου, η οποία εξασφαλίζει και σωστή σχέση των δύο κτηρίων, διατηρητέου βιομηχανικού κτηρίου ΧΥΜΟΦΙΞ και προσθήκης. Η σύνθεση χαρακτηρίζεται από επιμέλεια και επιμέρους ενδιαφέρουσες επιλύσεις. Εύχρηστος επιμερισμός του περιβάλλοντα χώρου σε διαφορετικών ποιοτήτων περιοχές. Ωστόσο η ιδέα του κεντρικού μετέωρου κύβου υποβαθμίζεται από την